
**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W RZESZOWIE
ZA 2025 ROK**

Rzeszów 2026

Spis treści

1. ORGANIZACJA	4
1.1. Struktura Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie	4
1.1.1. Zatrudnienie	5
1.1.2. Szkolenia zawodowe	5
1.1.3. Infrastruktura Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	6
1.1.4. Transformacja cyfrowa organizacji	7
1.1.5. Organizacja przyjazna osobom z niepełnosprawnościami	7
1.2. Źródła finansowania zadań MOPS	8
2. ZADANIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	9
2.1. Pomoc społeczna	9
2.1.1. Świadczenia pieniężne	10
2.1.2. Pomoc w zakresie dożywiania	12
2.1.3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13
2.1.4. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi ...	14
2.1.5. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym	15
2.1.6. Praca socjalna	16
2.1.7. Wsparcie instytucjonalne	16
2.1.8. Ośrodek Wsparcia	22
2.1.9. Ośrodek Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej	22
2.1.10. Pomoc osobom w kryzysie bezdomności	24
2.2. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej	25
2.2.1. Asystenci rodziny	25
2.2.2. Rodziny zastępcze	26
2.2.3. Wychowankowie pieczy zastępczej	28
2.2.4. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej	29
2.2.5. Promocja rodzicielstwa zastępczego	30
2.2.6. Placówki wsparcia dziennego „Przystań” i „Zatoka”	31
2.3. Przeciwdziałanie przemocy domowej	33
2.3.1 Kampania społeczna	35
2.4. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych	37
2.5. Zadania z zakresu zabezpieczenia społecznego	37
2.5.1. Dodatki mieszkaniowe	38
2.5.2. Świadczenia rodzinne	38

2.5.3. Fundusz alimentacyjny.....	40
2.5.4. Rzeszowski Bon Żłobkowy	41
2.5.5. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	41
2.5.6. Inne świadczenia	42
2.6. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	43
2.7. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	44
2.8. Statystyka	47
3. PROGRAMY I PROJEKTY	47
3.1. Programy rządowe	47
3.2. Projekty współfinansowane z EFS	49
3.3. Projekty socjalne	50
3.3.1. Z uśmiechem w przyszłość	50
3.3.2. Edukacyjny maj -Nie jesteś sam	50
3.3.3. Świadomi rodzice	51
3.3.4. Mamma Mia Będę mamą	51
3.3.5. Odnalazłem Ciebie, a Ty uratowałeś mój świat	51
3.3.6. Zimowe wsparcie osób w kryzysie bezdomności i ubogich	52
4. WSPÓŁPRACA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	53
4.1 Współpraca z NGO	53
4.2 Współpraca z instytucjami	55

1. ORGANIZACJA

Nasza misja to: KIERUNEK „LUDZIE”, dostarczanie mieszkańcom Rzeszowa najwyższej jakości usług społecznych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, innowacyjnych metod oraz narzędzi pracy.

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie za 2025 r. sporządzono na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

1.1 Struktura Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej Gminy Miasto Rzeszów, z własną infrastrukturą i wyspecjalizowaną kadrami, która w kompleksowy sposób udziela pomocy mieszkańcom Rzeszowa, wymagającym wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych.

Ośrodek jest jednostką budżetową w rozumieniu ustawy o finansach publicznych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej działa na podstawie statutu przyjętego Uchwałą Nr XXVI/502/2012 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 stycznia 2012 r. oraz Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Zarządzeniem Nr 34/2020 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie z dnia 20 lipca 2020 r.

Statut Ośrodka reguluje podstawę funkcjonowania, jego zakres działania, gospodarkę finansową oraz organizację wewnętrzną.

Główne cele realizowane przez Ośrodek to:

- ✓ pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- ✓ pomoc w doprowadzeniu do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- ✓ wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej,
- ✓ umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

1.1.1. Zatrudnienie

Na dzień 31 grudnia 2025 r. w Ośrodku zatrudnionych było łącznie 585 osób. Strukturę Ośrodka tworzyli: Dyrektor, 3 Zastępców, Główna Księgowa, 33 kierowników, 7 pracowników na samodzielnych stanowiskach, 540 pracowników merytorycznych, w tym 10 grup zawodowych (pracownicy socjalni, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, asystenci rodziny, opiekunki, informatycy, psychologzy, pedagogzy, wychowawcy, urzędnicy, pracownicy obsługi organizacyjno-administracyjnej).

1.1.2. Szkolenia zawodowe

Największym kapitałem MOPS pozostaje wykwalifikowana, zaangażowana i stale rozwijająca swoje kompetencje kadra. Inwestowanie w rozwój zawodowy pracowników poprzez udział w szkoleniach i warsztatach wpływa nie tylko na podnoszenie kwalifikacji, ale również na wzrost poczucia bezpieczeństwa, motywacji oraz jakości realizowanych działań. Inwestowanie w podnoszenie kwalifikacji osób zarządzających Ośrodkiem wpływa na jakość organizacji pracy, skuteczność podejmowanych działań oraz budowanie właściwych relacji w środowisku zawodowym.

Stałe doskonalenie kompetencji kadry przekłada się na podniesienie jakości świadczonych usług, sprawniejszą organizację pracy oraz budowanie nowoczesnej i odpowiedzialnej instytucji, odpowiadającej na potrzeby mieszkańców i zmieniające się wyzwania społeczne.

Zdobywana wiedza oraz praktyczne umiejętności wspierają efektywne zarządzanie zespołami, tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska pracy, a także pozwalają na jeszcze skuteczniejsze działanie w sytuacjach trudnych, właściwe reagowanie w sytuacjach kryzysowych oraz na profesjonalną realizację zadań służbowych.

W 2025 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej odbyły się:

1) Szkolenia z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi – kadra menadżerska:

- liczba osób: 40

- liczba szkoleń: 4 o tematyce:

- ✓ Zarządzanie zespołem. Trening umiejętności liderkich
- ✓ Asertywność i nastawienie na cel czyli efektywna, asertywna komunikacja zespołowa
- ✓ Wczoraj kolega a dzisiaj szef
- ✓ Motywowanie pracowników i ich ochrona przed wypaleniem zawodowym w pracy z trudnym/uzależnionym klientem

2) Szkolenia metodyczne dla pracowników:

- liczba osób: 582
- liczba szkoleń: 158, w tym szkolenia cykliczne:
  - ✓ Pierwsza pomoc przedmedyczna - 376 osób
  - ✓ Szkolenie okresowe BHP – 202 osoby
  - ✓ Jak rozpoznawać symptomy przemocy u osób zależnych w rodzinach z problemem alkoholowym - 182 osoby
  - ✓ Praca z trudnym/uzależnionym klientem a motywacja do pracy – 120 osób
  - ✓ Samoobrona – Szkolenie w zakresie podnoszenia poziomu bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych – 332 osoby

3) Szkolenia wspierające dla pracowników:

- ✓ superwizje pracy/ grupowa/indywidualna
  - liczba osób: 156
  - liczba spotkań: 36
- ✓ grupy wsparcia dla pracowników z udziałem psychologa
  - liczba osób: 558
  - liczba spotkań: 72

W ramach grup wsparcia pracownicy uczestniczyli w dodatkowym szkoleniu: „Higiena, odporność psychiczna i bezpieczeństwo pracownika w instytucjach pomocowych” – 72 osoby. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej mieli również możliwość uczestniczyć w indywidualnych spotkaniach z psychologiem.

1.1.3. Infrastruktura Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2025 r. MOPS wykonywał swoje zadania w 14 lokalizacjach. W strukturze organizacyjnej funkcjonowały również samodzielne podmioty stanowiące komórki organizacyjne Ośrodka, tj.:

- ✓ Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży „Przystań”
- ✓ Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży „Zatoka”
- ✓ Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Seniorów
- ✓ Ośrodek Specjalistycznego Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej (w tym mieszkania treningowe dla wychowanków pieczy zastępczej i pokoje interwencyjne)
- ✓ Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego
- ✓ Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności

1.1.4. Transformacja cyfrowa organizacji

Transformacja cyfrowa to integracja technologii i rozwiązań cyfrowych z każdym obszarem działalności MOPS. To również możliwość wykorzystania innowacyjnych rozwiązań w kontakcie i obsłudze klientów.

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wykonywał swoją działalność przy użyciu kluczowych systemów dziedzinowych z obszaru pomocy społecznej oraz zabezpieczenia społecznego, składających się z kilkunastu modułów oraz za pośrednictwem ponad 70. systemów realizujących zadania wspomagające w kontekście obsługi klienta.

W 2025 r. kontynuowano proces wymiany najstarszych jednostek komputerowych oraz urządzeń drukujących.

1.1.5. Organizacja przyjazna osobom z niepełnosprawnościami

- ✓ dostępność w zakresie komunikacji - realizowana w szczególności poprzez:
  - salę obsługi klienta – system kolejkowy zapewniający informację w sposób wizualny i głosowy,
  - tablice informacyjne, kioski informacyjne,
  - system fakturowych oznaczeń nawierzchni FON,
  - plany tyflograficzne z alfabetem Braille’a – dla osób niewidomych i niedowidzących w celu samodzielnego zbadania przestrzeni wnętrza budynku,
  - tablety do komunikacji alternatywnej i wspomagającej – wykorzystujące do komunikacji np. symbole, obrazy,
  - lupy elektroniczne z udźwiękowieniem – dla osób mających problem ze wzrokiem do odczytania dokumentów,
  - pętle indukcyjne poprawiające jakość, zrozumiałość mowy osobom stosującym aparaty słuchowe,
  - usługę „wirtualny spacer” na stronie internetowej Ośrodka – prezentacja multimedialna, która umożliwia zaprezentowanie danego miejsca w technologii wirtualnej rzeczywistości (ul. Jagiellońska 4, ul. Jagiellońska 26, ul. Skubisza 4),
- ✓ dostępność architektoniczna – realizowana w szczególności poprzez:
  - 7 lokalizacji z miejscami parkingowymi, w większości z oznakowaniem o przeznaczeniu dla osób niepełnosprawnych,

- 9 lokalizacji z podjazdami, w pozostałych lokalizacjach forma alternatywna – domofony i dzwonki, lokalizacje przy ul. Skubisza 9 i Czackiego 2 – windy, lokalizacja przy ul. Skubisza 4 – schodołaz,
- dostosowanie istniejącej łazienki do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez zlikwidowanie barier architektonicznych w budynku przy ul. Skubisza 4,
- montaż drzwi z automatycznym mechanizmem otwierająco-zamykającym w Ośrodku Wsparcia przy ul. Seniora 2,
- możliwość wejścia do wszystkich budynków z psem asystującym/psem przewodnikiem,
- pomoc tłumacza języka migowego,
- pokój wyciszeń – lokalizacja ul. Jagiellońska 4.

1.2. Źródła finansowania zadań MOPS

Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie w 2025 r. wyniosły 188 659 160,75 zł, z tego:

- wydatki w ramach planu finansowego – 179 200 106,84 zł
- wydatki poza planem finansowym (PFRON, Fundusz Solidarnościowy) – 9 459 053,91 zł

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na realizację zadań otrzymał środki z następujących źródeł: z budżetu Gminy/Powiatu, z budżetu Wojewody, z budżetu UE, Funduszu Solidarnościowego, Funduszu Pracy, Funduszu Pomocy, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Źródło finansowania	Wykonanie za 2025 rok	Udział % w realizowanych zadaniach
Środki z budżetu Gminy/Powiatu	82 045 224,02	43,49%
Środki z budżetu Wojewody	93 783 497,96	49,71%
Środki z Funduszu Solidarnościowego, Pracy, Pomocy, Przeciwdziałania COVID-19, PFRON	12 034 195,02	6,38%

Środki z UE	796 243,75	0,42%
OGÓLEM	188 659 160,75	100,00%

2. ZADANIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

2.1. Pomoc społeczna

Świadczenia pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie udzielane są na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i mają na celu wsparcie osób oraz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W systemie pomocy społecznej występują świadczenia pieniężne i świadczenia niepieniężne.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej uzależnione jest przede wszystkim od spełnienia kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, przy jednoczesnym występowaniu co najmniej jednej z okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, takich jak m.in. ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, przemoc domowa, zdarzenie losowe czy trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 1 010 zł,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 823 zł

Przyznanie pomocy poprzedzone jest przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego, mającego na celu ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osoby lub rodziny ubiegającej się o wsparcie. W toku postępowania uwzględnia się zarówno sytuację materialną, jak również rzeczywiste potrzeby oraz możliwości samodzielnego przezwyciężenia trudności życiowych.

W wielu przypadkach wsparcie finansowe realizowane jest równoległe z pracą socjalną (świadczeniem niepieniężnym) mającą na celu aktywizację osób korzystających z pomocy oraz przeciwdziałanie długotrwałemu uzależnieniu od świadczeń społecznych.

2.1.1. Świadczenia pieniężne

W 2025 r. Ośrodek realizował niżej wymienione świadczenia pieniężne:

✓ **Zasiłki okresowe**

Zasiłek okresowy jest świadczeniem pieniężnym z systemu pomocy społecznej, którego celem jest wsparcie osób i rodzin znajdujących się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej. Świadczenie to ma charakter czasowy i służy zabezpieczeniu podstawowych potrzeb bytowych w okresie występowania trudności, uniemożliwiających samodzielne funkcjonowanie lub utrzymanie odpowiedniego poziomu życia.

Podstawowym warunkiem przyznania świadczenia jest spełnienie ustawowego kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej oraz występowanie okoliczności uzasadniających udzielenie wsparcia. Wysokość zasiłku ustalana jest indywidualnie jako różnica pomiędzy kryterium dochodowym a rzeczywistym dochodem osoby lub rodziny, z uwzględnieniem minimalnej gwarantowanej kwoty świadczenia. Okres przyznania uzależniony jest od charakteru i przewidywanego czasu trwania trudnej sytuacji życiowej.

Zasiłki okresowe stanowią istotny element systemu wsparcia mieszkańców znajdujących się w przejściowym kryzysie życiowym. Dzięki tej formie pomocy możliwe jest ograniczenie skutków ubóstwa, przeciwdziałanie marginalizacji społecznej oraz zapewnienie minimalnych warunków egzystencji osobom i rodzinom wymagającym czasowego wsparcia.

W 2025 r. przyznano zasiłki okresowe dla 812 osób na kwotę 3 135 103,65 zł, w tym z dotacji Wojewody 3 070 000 zł.

✓ **Zasiłki stałe**

Prawo do zasiłku stałego przysługuje osobie pełnoletniej samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie, jeżeli jej dochód, a także dochód rodziny, nie przekraczają ustawowo określonego kryterium dochodowego. Warunkiem koniecznym jest również posiadanie orzeczenia potwierdzającego całkowitą niezdolność do pracy, umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności albo osiągnięcie wieku emerytalnego.

Wysokość zasiłku ustalana jest indywidualnie i stanowi różnicę między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, a w przypadku osoby w rodzinie - różnicę między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie, z uwzględnieniem ustawowo określonej maksymalnej i minimalnej wysokości świadczenia.

Zasiłki stałe pełnią szczególnie ważną rolę w systemie pomocy społecznej, ponieważ skierowane są do osób trwale zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Świadczenie to umożliwia zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych oraz poprawę poczucia bezpieczeństwa socjalnego osób, które ze względu na niepełnosprawność lub wiek mają ograniczone możliwości samodzielnego uzyskiwania dochodu.

W 2025 r. wypłacono zasiłki stałe na kwotę 5 199 273,33 dla 503 osób.

✓ **Zasiłki celowe**

Zasiłek celowy jest świadczeniem pieniężnym przyznawanym na pokrycie określonej, niezbędnej potrzeby bytowej osoby lub rodziny. Jest to jedna z najczęściej stosowanych form pomocy społecznej, umożliwiającą szybkie reagowanie na bieżące trudności mieszkańców związane z codziennym funkcjonowaniem.

Pomoc w formie zasiłku celowego może zostać przeznaczona w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Świadczenie może być również przyznane osobom lub rodzinom, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Warunkiem przyznania zasiłku celowego jest spełnienie kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej oraz występowanie rzeczywistej potrzeby wymagającej wsparcia finansowego. Wysokość świadczenia ustalana jest indywidualnie, z uwzględnieniem sytuacji materialnej osoby lub rodziny, rodzaju potrzeby oraz możliwości finansowych MOPS w Rzeszowie.

W 2025 r. wypłacono zasiłki celowe na kwotę 434 291,45 zł dla 636 osób.

✓ **Zasiłki celowe specjalne**

Specjalny zasiłek celowy jest szczególną formą pomocy finansowej przewidzianą dla osób i rodzin, których dochód przekracza ustawowe kryterium dochodowe, jednak ich sytuacja życiowa uzasadnia konieczność udzielenia wsparcia. Decyzja o jego przyznaniu podejmowana jest po indywidualnej analizie całokształtu sytuacji osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc. Wysokość specjalnego zasiłku celowego nie może przekroczyć odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej albo kryterium dochodowego rodziny. Przyznanie świadczenia uzależnione jest od możliwości finansowych ośrodka pomocy społecznej oraz oceny, czy występują szczególnie uzasadnione okoliczności przemawiające za udzieleniem pomocy.

Specjalne zasiłki celowe pozwalają na przyznanie pomocy w sytuacjach, w których osoby lub rodziny nie były w stanie samodzielnie pokonać występujących trudności życiowych, związanych z wystąpieniem nagłych, nieprzewidzianych wydatków.

W 2025 r. wypłacono zasiłki celowe specjalne na kwotę 290 348,17 zł dla 245 osób.

✓ **Wynagrodzenie za sprawowanie opieki**

Jednym ze świadczeń pieniężnych realizowanych w ramach systemu pomocy społecznej jest wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki. Świadczenie to przyznawane jest przez sąd i ma na celu częściowe zrekompensowanie obowiązków związanych z opieką nad osobą wymagającą stałego wsparcia oraz reprezentowaniem jej interesów.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki nie jest przyznawane automatycznie. Opiekun prawny zobowiązany jest do złożenia stosownego wniosku do sądu rejonowego – wydziału rodzinnego i nieletnich, który ustanowił opiekę. Podstawą wypłaty świadczenia jest prawomocne postanowienie sądu określające wysokość należnego wynagrodzenia.

Realizacja świadczenia przez ośrodek pomocy społecznej nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego ani wydania decyzji administracyjnej.

W 2025 r. wypłacono wynagrodzenie za sprawowanie opieki na kwotę 187 745,82 zł, skorzystało 29 osób.

2.1.2. Pomoc w zakresie dożywiania

W 2025 r. zapewnienie posiłku i pomoc w zakresie dożywiania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w oparciu o wieloletni rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028, przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r.

W oparciu o Program możliwe jest udzielenie wsparcia w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

Program finansowany jest ze środków budżetu państwa oraz środków własnych jednostek samorządu terytorialnego. Gmina może otrzymać dotację, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 40% przewidywanych kosztów realizacji zadania.

W ramach programu w 2025 r. z pomocy skorzystały (zarówno w formie pokrywania kosztów posiłków jak i w formie zasiłku celowego) – 1 243 osoby.

Łączny koszt programu wyniósł 2 393 205,75 zł., z tego środki własne gminy wyniosły 809 205,75 zł., natomiast dotacja rządowa 1 584 000 zł.

Ponadto Ośrodek realizował pomoc żywnościową w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027, która współfinansowana była ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Za dystrybucję odpowiedzialny był Podkarpacki Bank Żywności jako Organizacja Partnerska Regionalna, razem z Federacją Polskich Banków Żywności oraz współpracującymi Organizacjami Partnerskimi Lokalnymi.

Program oferował pomoc żywnościową w formie paczek lub posiłków dla osób najbardziej potrzebujących, a także możliwość udziału w tzw. działaniach towarzyszących.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie kwalifikował osoby najbardziej potrzebujące do udziału w Programie poprzez wydawanie skierowań i przekazywanie list osób zakwalifikowanych do organizacji partnerskich.

W 2025 r. w celu objęcia pomocą żywnościową w ramach Programu „Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027” wydano 1 027 skierowań dla 1 861 osób.

2.1.3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze są przyznawane i realizowane na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz Uchwały Rady Miasta Rzeszowa z dnia 22 grudnia 2015 roku Nr XX/423/2015 zmienianej kolejnymi Uchwałami Rady Miasta Rzeszowa w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.

✓ Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania dostarczane przez gminę to jedna z form usług społecznych o coraz większym zasięgu i znaczeniu społecznym. Od lat stale wzrasta liczba osób korzystających z tej formy pomocy.

Usługi opiekuńcze świadczone w domu klienta przez opiekunki i opiekunów zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rzeszowie odpowiadają na potrzeby i oczekiwania osób starszych, przewlekle chorych, bądź niepełnosprawnych, które w różnym stopniu wymagają pomocy w zaspakajaniu codziennych potrzeb bytowych, opieki higienicznej lub zaleconej przez lekarza pielęgnacji czy zapewnieniu kontaktów z otoczeniem. Usługi

opiekuńcze adresowane są głównie do osób samotnych, ale przyznawane są również osobom, które mają rodzinę, gdy rodzina nie może takiej pomocy udzielić. Celem usług opiekuńczych świadczonych dla osób starszych w miejscu zamieszkania jest poprawa ich funkcjonowania w życiu codziennym, umożliwienie seniorom jak najdłuższego pozostawania w swoim dotychczasowym środowisku, mimo doświadczanych ograniczeń w samodzielnym zaspokajaniu podstawowych i niezbędnych potrzeb oraz występowaniu barier w integracji ze środowiskiem.

W 2025 r. z usług opiekuńczych skorzystały 1 102 osoby, zrealizowano 249 523 godziny.

Ponadto w ramach usług opiekuńczych Ośrodek realizował usługi sąsiedzkie.

Usługi sąsiedzkie świadczone w domu klienta przez osoby wskazane z sąsiedztwa, spełniające wymogi określone w Ustawie o pomocy społecznej, obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, a także podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2025 r. z usług sąsiedzkich skorzystało 12 osób, zrealizowano 3 349 godzin.

✓ **Specjalistyczne usługi opiekuńcze**

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi opiekuńcze dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z typu schorzenia lub niepełnosprawności. Celem tej formy pomocy jest wsparcie osób w codziennym funkcjonowaniu. Usługi te świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych zlecona została w 2025 r. firmie EDU-IT Augustyn, Pieprzycki Spółka Jawna w drodze zamówienia publicznego.

W 2025 r. z usług specjalistycznych (dla osób bez zaburzeń psychicznych) skorzystały 2 osoby, zrealizowano 200 godzin.

2.1.4. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawane i realizowane są na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych i przeznaczone są dla:

- ✓ osób dorosłych, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego: chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne), upośledzonych umysłowo, osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym
- ✓ dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi, pozbawionych dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty

Ten rodzaj specjalistycznych usług opiekuńczych udzielany jest osobom, które z powodu choroby psychicznej lub zaburzeń psychicznych mają poważne trudności w codziennym funkcjonowaniu, a zwłaszcza w relacjach z otoczeniem. Celem tej pomocy jest wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi (osób dorosłych i dzieci) w codziennym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych.

Usługi te mogą być świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć określone specjalistyczne usługi.

W 2025 r. z usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 38 osób, zrealizowano 5 657 godzin.

Realizacja w/w usług zlecona została firmie EDU-IT Augustyn, Pieprzycki Spółka Jawna, w drodze zamówienia publicznego.

2.1.5. Sprawianie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

Pomoc w tym zakresie udzielana była w sytuacjach, gdy rodzina osoby zmarłej nie skorzystała z prawa do pochowania zmarłego, gdy nie miała możliwości organizacji pogrzebu lub gdy brak było osób bliskich mogących podjąć się tego obowiązku.

Ośrodek organizował pochówek osobom zmarłym w sposób zapewniający poszanowanie godności osoby zmarłej oraz zgodnie z wyznaniem i miejscowymi zwyczajami. Zakres podejmowanych działań obejmował załatwienie niezbędnych formalności związanych z organizacją pogrzebu oraz pokrycie podstawowych kosztów pochówku, tj. zakup trumny lub urny, przygotowanie miejsca pochówku, opłacenie usług pogrzebowych oraz organizację ceremonii pogrzebowej.

W przypadkach, w których przysługiwał zasiłek pogrzebowy z innych systemów zabezpieczenia społecznego, podejmowano działania mające na celu zwrot poniesionych wydatków.

W 2025 r. sprawiono 17 pogrzebów, wydatkowano na ten cel kwotę 94 414,40 zł. Ponadto Ośrodek zorganizował w miesiącu marcu i październiku 2025 r. zbiorowy pogrzeb dzieci martwo urodzonych.

2.1.6. Praca socjalna

Praca socjalna stanowi jedno z podstawowych działań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie i prowadzona jest na rzecz osób oraz rodzin wymagających wsparcia w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Działania te podejmowane były niezależnie od posiadanego dochodu oraz prawa do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Praca socjalna polegała przede wszystkim na diagnozowaniu sytuacji życiowej osób i rodzin, udzielaniu wsparcia informacyjnego, motywacyjnego i organizacyjnego, a także podejmowaniu działań zmierzających do poprawy funkcjonowania osób w środowisku społecznym. Pracownicy socjalni wspierali mieszkańców m.in. w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych, zdrowotnych, mieszkaniowych czy związanych z bezrobociem i ubóstwem.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej podejmowano współpracę z innymi instytucjami i służbami, w szczególności z placówkami oświatowymi, ochrony zdrowia, Policją, sądami, organizacjami pozarządowymi oraz jednostkami administracji publicznej. Istotnym elementem działań była również pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz informowanie o dostępnych formach wsparcia i uprawnieniach.

Podejmowane działania miały na celu wzmocnienie aktywności i samodzielności osób oraz rodzin, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz poprawę jakości ich funkcjonowania w środowisku lokalnym.

2.1.7. Wsparcie instytucjonalne

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach wsparcia instytucjonalnego zrealizował zadania w zakresie:

- kierowanie do domów pomocy społecznej

Polegające na umieszczeniu w domach pomocy społecznej mieszkańców Rzeszowa, którzy wymagali całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogli samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Dokumentację do umieszczenia w domu pomocy społecznej kompletuje pracownik socjalny Ośrodka na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu – na podstawie postanowienia Sądu, w trakcie przeprowadzanego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Osobę wymagającą całodobowej opieki kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej.

Na terenie Miasta Rzeszowa znajdują się cztery domy pomocy społecznej:

- ✓ Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów im. Bohaterów Westerplatte w Rzeszowie ul. Powstańców Śląskich 4 - dom dla osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych fizycznie - 89 miejsc, w tym 4 miejsca na pobyt krótkoterminowy
- ✓ Dom Pomocy Społecznej w Rzeszowie, ul. mjr H. Sucharskiego 1 wraz z filią przy ul. Łabędziej 7 - dom dla osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych fizycznie – 125 miejsc, w tym 5 miejsc na pobyt krótkoterminowy
- ✓ Dom Pomocy Społecznej, ul. Załęska 7a - dom dla osób przewlekle psychicznie chorych – 140 miejsc
- ✓ Dom Pomocy Społecznej, ul. Powstańców Styczniowych 37 - dom dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 85 miejsc

W roku 2025 r., poza terenem miasta Rzeszowa zostały umieszczone 4 osoby.

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

Liczba wydanych decyzji dla mieszkańców domów pomocy społecznej:

- ✓ kierujących do DPS - 102 (dla 97 osób)
- ✓ dotyczących umieszczenia w DPS - 98 (dla 94 osób)
- ✓ dotyczących odpłatności za pobyt w DPS – 86
- ✓ zmieniających - 370
- ✓ uchylających - 44
- ✓ umorzeń postępowań dotyczących skierowania do DPS – 104
- ✓ odmownych – 19

- ✓ wznowienia/ponowne naliczenia odpłatności – 4
- ✓ zwrotowych – 2
- ✓ dotyczących zwolnienia – 1

Ponadto pracownicy Ośrodka prowadzili działania dotyczące ustalenia zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt są w kolejności:

- ✓ mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu
- ✓ małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z zawartą umową w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej
- ✓ gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt. 1 i 2

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą również wносить osoby wyżej niewymienione, np.: siostra, kuzyn, bratanek, osoba niespokrewniona.

Liczba wydanych decyzji dla zobowiązanych zgodni z art. 61 ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej:

- dotyczących odpłatności dla zobowiązanych – 19
- zmieniających dla zobowiązanych – 13
- dotyczących odstąpienia od naliczenia opłaty dla zobowiązanych – 8
- dotyczących zwolnienia osoby zobowiązanej – 17
- zwrotowych dla zobowiązanych – 9

Liczba podpisanych umów z osobami zobowiązanymi – 83

Liczba podpisanych aneksów z osobami zobowiązanymi – 190

Liczba rozwiązanych umów – 22

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w 2025 r. usługę wsparcia krótkoterminowego, polegającą na skierowaniu osoby pełnoletniej do domu pomocy społecznej na pobyt krótkoterminowy.

Pomoc przeznaczona jest dla osób, które wymagają wsparcia z powodu:

- ✓ wieku
- ✓ choroby
- ✓ niepełnosprawności
- ✓ wymagających doraźnej pomocy ze względu na czasowe ograniczenie możliwości zapewnienia właściwego wsparcia w miejscu zamieszkania przez osoby na co dzień sprawujące opiekę nad tą osobą.

Na terenie miasta Rzeszowa znajdują się dwa domy pomocy społecznej, które realizują usługi wsparcia krótkoterminowego:

- ✓ Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów ul. Powstańców Śląskich 4
- ✓ Dom Pomocy Społecznej ul. Sucharskiego 1

Rzeczywista liczba osób objętych wsparciem w 2025 r. w formie pobytu krótkoterminowego w DPS – 31

Liczba wydanych decyzji: 34, z tego:

- ✓ decyzje przyznające – 25
- ✓ umorzenia postępowania – 3
- ✓ uchylenie decyzji – 1
- ✓ odmowa skierowania – 2
- ✓ zmiana decyzji - 3

- kierowanie do ośrodków wsparcia

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydawał decyzje dotyczące skierowania i odpłatności w ośrodkach wsparcia dla osób starszych oraz wydawał decyzje dotyczące skierowania w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na terenie Miasta Rzeszowa działają dwa ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

- ✓ Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Ofiar Katynia 1 wraz z filią przy ul. Powstańców Styczniowych 37 posiada 95 miejsc
- ŚDS przy ul. Ofiar Katynia przeznaczony jest dla osób:
- przewlekłe psychicznie chorych,
  - z niepełnosprawnością intelektualną,
  - ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.

- ✓ Środowiskowy Dom Samopomocy „Niezapominajka” przy ul. Litewskiej 2a posiada 30 miejsc. Jest przeznaczony dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych

Pobyt w ww. ŚDS jest nieodpłatny, zgodnie z art. 51b ust. 2. Podstawą wszczęcia postępowania w sprawie skierowania do ośrodków wsparcia jest wniosek osoby ubiegającej się o skierowanie, który należy złożyć u pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Na terenie Miasta Rzeszowa działają dwa ośrodki wsparcia dla osób starszych:

- ✓ Ośrodek Wsparcia przy ul. Seniora 2, który zapewnia:
  - 70 miejsc dziennego pobytu z posiłkiem,
  - 10 miejsc dziennego pobytu bez posiłku,
  - 35 miejsc na posiłki na wynos.

- ✓ Ośrodek Wsparcia działający przy Domu Pomocy Społecznej przy ul. Sucharskiego 1, który zapewnia:
  - 20 miejsc dziennego pobytu z posiłkiem,
  - 5 miejsc dziennego pobytu bez posiłku,
  - 10 miejsc na posiłki na wynos.

Pobyt w ww. Ośrodkach jest odpłatny. Wysokość odpłatności uzależniona jest od wysokości dochodu i ustalana jest indywidualnie, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Rzeszowa w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, z wyłączeniem schronisk dla osób bezdomnych i ośrodka wsparcia „Senior+”.

Od 1 stycznia 2024 r. działa w Rzeszowie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne, które zapewnia 20 miejsc: 16 miejsc dziennego pobytu, 4 miejsca pobytu całodobowego.

Centrum jest przeznaczone dla dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Głównym celem działania Centrum jest świadczenie usług osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych poprzez wsparcie, w tym: w zakresie potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych, zapobiegania

wtórnym powikłaniom, stymulowania i rozwijania sprawności ruchowej, kompetencji poznawczych oraz społecznych.

Zasady ponoszenia opłat za pobyt w COM są ustalone w oparciu o uchwałę Rady Miasta Rzeszowa z dnia 25 lutego 2025r. Nr XXII/362/2025

Liczba wydanych decyzji dla osób w Ośrodkach Wsparcia:

- ✓ kierujących
  - dla uczestników ŚDS – 106 (dla 82 osób)
  - dla uczestników OW – 110 (dla 99 osób)
  - dla uczestników i mieszkańców COM – 50 (dla 26 osób)
- ✓ zmieniających
  - dla uczestników OW – 211
  - dla uczestników i mieszkańców COM – 27
- ✓ uchylających
  - dla uczestników ŚDS – 9
  - dla uczestników OW – 10
  - dla uczestników i mieszkańców COM – 3
- ✓ umorzeń postępowań
  - COM – 3
- ✓ odmownych
  - COM – 3
- ✓ wznowienia postępowań
  - OW – 1
  - COM – 1

- kierowanie do mieszkania wspomaganego

Mieszkanie wspomagane działa przy Domu Pomocy Społecznej w Rzeszowie, ul. Powstańców Śląskich 4 - oferuje 7 miejsc.

Mieszkanie wspomagane jest przeznaczone w szczególności dla osób:

- ✓ niepełnosprawnych fizycznie
- ✓ w podeszłym wieku
- ✓ przewlekle chorych

i przygotowuje osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub wspiera w codziennym funkcjonowaniu. Wydane zostały decyzje kierujące oraz ustalające odpłatność dla osób, które skorzystały z oferty mieszkania wspomaganego.

Liczba wydanych decyzji:

- ✓ kierujących – 11 (dla 7 osób)
- ✓ zmieniających - 4
- ✓ umorzeń - 1

2.1.8. Ośrodek Wsparcia

Jedną z form wsparcia oferowaną osobom starszym i niepełnosprawnym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest umożliwienie im pobytu w Ośrodku Wsparcia przy ul. Seniora 2. Ośrodek Wsparcia jest środowiskową formą pomocy półstacjonarną mającą na celu pozostanie osoby w naturalnym środowisku domowym i przeciwdziałanie jej instytucjonalizacji. Ta forma pomocy ma również na celu przeciwdziałanie osamotnieniu, pobudzanie aktywności życiowej, wspomaganie w zaspokajaniu potrzeb i integracji społecznej. Ośrodek wsparcia oferuje seniorom i osobom niepełnosprawnym:

- uczestnictwo w zajęciach usprawniających oraz podtrzymujących kondycję fizyczną i psychiczną, kulturalną i edukacyjną,
- świadczenie pomocy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- rehabilitację profilaktyczną,
- udział w imprezach okolicznościowych i kulturalnych, wycieczkach, spacerach,
- aktywne wykorzystanie czasu wolnego,
- kontakt z osobami w podobnym wieku,
- gorący posiłek.

Ośrodek Wsparcia dysponuje 115 miejscami, w 2025 r. rzeczywista liczba osób korzystających wyniosła 131 osób.

2.1.9. Ośrodek Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Ośrodek Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej, który zapewnia:

✓ ***poradnictwo specjalistyczne (prawne, pedagogiczne, socjalne, psychologiczne)***

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne jest świadczone, bez względu na posiadany dochód, osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Wsparciem w formie poradnictwa specjalistycznego w 2025 r. objętych zostało 352 rodziny. Z poradnictwa psychologicznego skorzystało 78 rodzin, natomiast wsparcie prawne otrzymały 274 rodziny.

W 2025 r. realizowano nieodpłatną pomoc prawną dla mieszkańców Rzeszowa. Zakres spraw obejmował: prawo rodzinne, ochronę praw lokatorów, zabezpieczenie społeczne, procedurę „Niebieskie Karty” (359 porad prawnych, liczba mieszkańców objętych pomocą – 272 osoby).

✓ ***interwencję kryzysową, w tym schronienie dla osób dotkniętych przemocą rodzinną***

Interwencja kryzysowa stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Klasyczny model interwencji kryzysowej polega na zapewnieniu wsparcia emocjonalnego, budowaniu poczucia bezpieczeństwa oraz redukowaniu lęku. Osobom znajdującym się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia w związku z występowaniem przemocy domowej oraz osób, które utraciły dom lub ważne do funkcjonowania wyposażenie w wyniku zdarzeń losowych czy klęsk żywiołowych udziela się schronienia.

W 2025 r. ze wsparcia w formie interwencji kryzysowej skorzystało 212 rodzin, z czego 21 osób skorzystało dodatkowo ze schronienia w pokojach interwencyjnych.

✓ ***mieszkanie treningowe (4 miejsca) dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych***

Mieszkanie treningowe zastępuje pobyt w placówce całodobowej oraz zapewnia warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku. Rodzaj i zakres wsparcia uzależniony jest od indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych osób korzystających ze wsparcia.

W Rzeszowie z mieszkania treningowego korzystają wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych. W 2025 r. tej formy pomocy udzielono 4 wychowankom.

2.1.10. Pomoc osobom w kryzysie bezdomności

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 r. realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej w zakresie udzielania wsparcia osobom bezdomnym. Podejmowane działania ukierunkowane były na zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych osób pozostających w kryzysie bezdomności. W ramach realizowanych zadań pracownicy socjalni prowadzili diagnozę sytuacji osobistej, rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osób zgłaszających się po pomoc. Udzielano wsparcia w formie pracy socjalnej, poradnictwa, wydania decyzji kierującej do schroniska, uzyskania wsparcia finansowego z pomocy społecznej (zasiłki celowe i okresowe), ustalenia prawa do ubezpieczenia zdrowotnego, ustalenia stopnia niepełnosprawności, wyrobienia dokumentów tożsamości czy regulowaniem spraw urzędowych.

Działania pracowników ukierunkowane na pomoc osobom w kryzysie bezdomności obejmowały zarówno wsparcie interwencyjne, jak i długofalową pracę socjalną, mającą na celu poprawę sytuacji życiowej osób bezdomnych oraz przeciwdziałanie utrwalaniu się zjawiska bezdomności.

Osobom wymagającym schronienia zapewniano tymczasowe miejsca pobytu w noclegowni, a następnie wydawano decyzje kierujące do Schroniska dla bezdomnych kobiet w Raławówce oraz Schroniska dla bezdomnych mężczyzn w Rzeszowie, a w uzasadnionych przypadkach do schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, Placówki te prowadzone są przez Rzeszowskie Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta w ramach realizacji zadania publicznego zleconego przez Gminę Miasto Rzeszów.

Ważnym aspektem działań na rzecz pomocy osobom w kryzysie bezdomności realizowanym przez MOPS w Rzeszowie w sezonie jesienno-zimowym był Autobus Ciepła, który zapewniał wsparcie osobom potrzebującym z terenu miasta Rzeszowa, w tym osób w kryzysie bezdomności, poprzez ułatwienie dostępu do ciepłego posiłku.

Ponadto w okresie jesienno-zimowym prowadzone były wzmożone działania interwencyjne mające na celu ochronę zdrowia i życia osób przebywających w miejscach niemieszkalnych (pustostany, altanki, piwnice itp.). Pracownicy socjalni współpracowali w tym zakresie z Policją, strażą miejską, placówkami ochrony zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz osób pozostających w kryzysie bezdomności.

Udzielenie schronienia osobom w kryzysie bezdomności:

Liczba decyzji: 324, z tego:

- ✓ pobyt, zmiana odpłatności, wygaszenia – 292
- ✓ decyzje umarzające - 32

2.2. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje możliwość budowania nowego systemu pomocy rodzinie z dysfunkcjami wychowawczymi na różnych etapach jej funkcjonowania, począwszy od problemów opiekuńczo-wychowawczych wymagających okresowego wsparcia do sytuacji, w której dziecko zostaje umieszczone w pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie podejmuje wiele działań, które mają na celu wzmocnienie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji.

2.2.1. Asystenci rodziny

Usługa asystenta rodziny stanowi cenną pomoc dla całej rodziny w procesie przezwycięzania trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczych i wychowawczych.

Zadania z zakresu wsparcia rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze polegają na:

- opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- opracowaniu we współpracy z członkami rodziny, w konsultacji z pracownikiem socjalnym i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku, umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej poprzez zdobywanie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin,

- udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- sporządzaniu na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
- współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym lub Grupą diagnostyczno- pomocową, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Asystenci rodziny również wspierają i koordynują różnorodne usługi informacyjno-edukacyjne i wsparcie emocjonalne skierowane do kobiet w ciąży, szczególnie w przypadku ciąży powikłanej, rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie, nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą ich zdrowiu i życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka albo w czasie porodu.

W 2025 r. pod bezpośrednim wpływem pracy asystentów rodziny znalazło się 74 rodziny, tj. 282 osoby, w tym 178 dzieci. Byli to rodzice objęci wsparciem asystenta rodziny, ich dzieci, dziadkowie oraz wspólnie zamieszkujący krewni.

2.2.2 Rodziny zastępcze

W sytuacji braku możliwości zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców lub opiekunów dziecka konieczne jest zabezpieczenie dobra dziecka w systemie pieczy zastępczej. System pieczy zastępczej obejmuje formy rodzinne (rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, rodzinne domy dziecka) oraz instytucjonalne (placówki opiekuńczo-wychowawcze).

Rodzinną pieczą zastępczą ma na celu zapewnienie dziecku pozbawionemu właściwej opieki rodzicielskiej bezpiecznego środowiska wychowawczego, zaspokojenie jego podstawowych potrzeb oraz stworzenie warunków do prawidłowego rozwoju fizycznego, emocjonalnego i społecznego.

W mieście Rzeszowie na dzień 31 grudnia 2025 r. funkcjonowało 96 rodzin zastępczych, w tym 60 rodzin zastępczych spokrewnionych, 31 rodzin zastępczych niezawodowych, 1 rodzina zawodowa, 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, a także 3 rodzinne domy dziecka. W rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 143 dzieci.

W 2025 r. w pieczy zastępczej ogółem zostało umieszczonych 35 dzieci, w tym 23 w rodzinach zastępczych.

Instytucjonalna piecza zastępcza sprawowana jest w formie placówki opiekuńczo-wychowawczej. Placówki zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, zdrowotne, rozwojowe, bytowe, społeczne i religijne. W placówkach realizowany jest plan pomocy dziecku, umożliwiane są kontakty dzieci z rodzicami i innymi osobami bliskimi. Pracownicy placówki podejmują działania w celu powrotu dziecka do rodziny, zapewniają dostęp do kształcenia dostosowanego do wieku i możliwości rozwojowych dziecka, a także obejmują działaniami terapeutycznymi i zapewniają korzystanie ze świadczeń zdrowotnych.

W Rzeszowie funkcjonuje pięć placówek opiekuńczo-wychowawczych zapewniających całodobową opiekę i wychowanie dla małoletnich dzieci pozbawionych prawidłowej opieki w miejscu zamieszkania, tj.:

- ✓ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. dr. Henryka Hanasiewicza, ul. Unii Lubelskiej 4 – placówka typu interwencyjno-socjalizacyjnego przeznaczona dla 14 wychowanków
- ✓ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Marii Hanasiewicz, ul. Unii Lubelskiej 4a – placówka typu socjalizacyjnego przeznaczona dla 14 wychowanków
- ✓ Dom dla Dzieci „Mieszko”, ul. Nizinna 30/2A – placówka typu socjalizacyjno-interwencyjnego przeznaczona dla 14 wychowanków
- ✓ Dom dla Dzieci „Dobrawa”, ul. Nizinna 30/1 – placówka typu socjalizacyjnego przeznaczona dla 14 wychowanków
- ✓ Dom dla Dzieci „Bolesław”, ul. Nizinna 30/2B – placówka typu socjalizacyjnego przeznaczona dla 14 wychowanków

Pomoc finansowa dla dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej w 2025 r.:

- ✓ rodziny zastępcze
  - wypłata pomocy miesięcznej na utrzymanie dziecka dla 84 rodzin zastępczych na kwotę 1 447 606,98 zł,
  - wypłata jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodziny zastępczej na kwotę 59 600,00 zł (16 rodzin zastępczych dla 28 dzieci),
  - wypłata dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dzieci na kwotę 52 892,52 zł (13 rodzin zastępczych dla 15 dzieci),

- wypłata dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dzieci na kwotę 13 950,00 zł (18 rodzin zastępczych dla 28 dzieci),
  - wypłata środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego na kwotę 197 479,58 zł (19 rodzin zastępczych),
  - wypłata środków na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym na kwotę 15 000,00 zł (3 rodziny zastępcze).
- ✓ rodzinny dom dziecka
- wypłata pomocy miesięcznej na utrzymanie dziecka na kwotę 236 420,37 zł,
  - wypłata dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania 9 dzieci na kwotę 23 903,20 zł,
  - wypłata środków na utrzymanie domu jednorodzinnego na kwotę 32 067,46 zł,
  - wypłata kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu w domu jednorodzinnym, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka na kwotę 8 066,67 zł.

2.2.3. Wychowankowie pieczy zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką odpowiedzialną za wspieranie procesu usamodzielnienia i przyznawania świadczeń osobom usamodzielnianym, tj. wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wychowankowie otrzymują wsparcie polegające na:

- przyznaniu pomocy na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- udzielaniu pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia,
- zapewnieniu pomocy prawnej i psychologicznej.

Pracownicy socjalni prowadzili pracę ze 111 usamodzielnianymi wychowankami na podstawie indywidualnego programu usamodzielnienia.

Wsparcie finansowe w 2025 r. otrzymało 66 usamodzielnianych wychowanków, dla których realizowana jest pomoc z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z czego:

- pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki zostało objętych 26 wychowanków rodzin zastępczych, na łączną kwotę 152 370,48 zł,

- pomocą na zagospodarowanie zostało objętych 16 wychowanków rodzin zastępczych na łączną kwotę 70 000,00 zł,
- pomocą na usamodzielnienie zostało objętych 13 wychowanków rodzin zastępczych na łączną kwotę 89 939,00 zł,
- pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki było objętych 21 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, na łączną kwotę 142 277,71 zł,
- pomocą na zagospodarowanie zostało objętych 5 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych na łączną kwotę 21 000,00 zł,
- pomocą na usamodzielnienie zostało objętych 5 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych na łączną kwotę 49 955,00 zł.

Wsparcie finansowe otrzymało w 2025 r. 11 usamodzielnianych wychowanków, dla których realizowana jest pomoc z ustawy o pomocy społecznej, z czego:

- pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki było objętych 7 wychowanków usamodzielnianych z młodzieżowych ośrodków wychowawczych, na łączną kwotę 25 329,16 zł,
- pomocą na usamodzielnienie zostało objętych 3 wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych na kwotę 18 594,00 zł,
- pomocą na zagospodarowanie zostało objętych 5 wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych na kwotę 24 198,00 zł.

W 2025 r. mieszkania socjalne otrzymało 9 usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Osoby te otrzymały wsparcie poprzez udzielenie wskazówek w zakresie formalności związanych z odebraniem mieszkania.

2.2.4. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Rzeszowa. Zadanie to realizują koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy socjalni i pedagog.

Do zadań Organizatora należy, m.in.:

- kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej spokrewnionej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,

- prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- realizacja postanowień sądowych,
- gromadzenie i przekazywanie niezbędnej dokumentacji rodzicom zastępczym, dotyczącej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- prowadzenie Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej (CRPZ),
- organizacja posiedzeń zespołów dokonujących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- przeprowadzenie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- dokonywanie oceny rodziny zastępczej,
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
- organizacja i nadzorowanie kontaktów dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami biologicznymi.

2.2.5. Promocja rodzicielstwa zastępczego

W ramach promowania rodzicielstwa zastępczego:

- prowadzone były działania informacyjno-edukacyjne w social-mediach, na stronie internetowej MOPS w Rzeszowie i w mediach tradycyjnych (radio, telewizja),
- pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej brali udział w audycjach radiowych w Radio Via i Radio Eska oraz wywiadach w prasie lokalnej, propagując ideę pieczy zastępczej,
- w Międzynarodowym Centrum Integracji „Feniks” w Rzeszowie przy ul. 3 Maja 13 odbywały się cykliczne spotkania otwarte dla osób zainteresowanych tematyką pieczy zastępczej organizowane przez MOPS Rzeszów. Spotkania miały charakter informacyjny, propagujący rodzicielstwo zastępcze, a rodzice zastępczy oraz prowadzący rodzinne domy dziecka na terenie Rzeszowa mieli okazję podzielić się swoim doświadczeniem, trudnościami i sukcesami w byciu rodzicem zastępczym,
- wydrukowano i rozpowszechniono ulotki, oklejono autobusy miejskie naklejkami propagującymi ideę rodzicielstwa zastępczego (akcja promocyjna realizowana była w okresie od października do listopada 2025 r.),
- nagrano i opublikowano autorski film promujący pieczę zastępczą pt.: „Każdą historię można namalować na nowo” (media)

- wykonano pluszowy strój „Mopsuś”, który brał udział we wszystkich wydarzeniach dedykowanych rodzinom z dziećmi, organizowanych przez MOPS i instytucje współpracujące,
- pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Rzeszowie nagrali serię podcastów o tematyce pieczy zastępczej dostępnych na Facebooku obydwu instytucji oraz na kanale YouTube.

2.2.6. Placówki wsparcia dziennego „Przystań” i „Zatoka”

W strukturach MOPS funkcjonują dwie Placówki Wsparcia Dziennego „Przystań” i „Zatoka”.

Celem działalności Placówek jest wspieranie rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz kształtowanie właściwych postaw społecznych u dzieci poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami profilaktycznymi oraz edukacyjnymi poprzez:

- zapobieganie i przeciwdziałanie zjawiskom dysfunkcji społecznej oraz kształtowanie postaw i zachowań prospołecznych,
- zwiększenie dostępności usług społecznych w zakresie wsparcia rodziny,
- poprawę dysfunkcji, trudności, deficytów,
- wzrost kompetencji kluczowych.

Do celów Placówek należy również:

- wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży,
- wyrównywanie braków edukacyjnych,
- rozwój kompetencji kluczowych z zakresu:
  - umiejętności uczenia się
  - świadomości i ekspresji kulturalnej
  - kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych

Placówki zapewniają dzieciom:

- opiekę i wychowanie,
- pomoc w nauce,
- organizację czasu wolnego,
- zabawę i zajęcia sportowe,

- rozwój zainteresowań i uzdolnień,
- rozwój umiejętności interpersonalnych,
- działania animacyjne,
- ciepły posiłek – wyłącznie dla dzieci zapisanych do form opiekuńczo – stacjonarnych.

Placówka Wsparcia Dziennego „Przystań” zlokalizowana przy Placu Wolności 4, finansowana jest ze środków budżetu Miasta Rzeszowa.

Z jej oferty korzystają dzieci i młodzież z Gminy Miasto Rzeszów, będące w wieku od 6 do 16 roku życia, pochodzące z rodzin objętych pomocą społeczną z tytułu trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

PWD „Przystań” prowadzona jest w formach:

- opiekuńczej – stacjonarnej, docelowo 25 miejsc, skorzystało 33 wychowanków,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę, docelowo 10 miejsc, skorzystało 8 wychowanków.

W 2025 r. w PWD „Przystań” zostały zrealizowane następujące działania:

Forma pracy stacjonarnej – opiekuńczej:

- rozwój kompetencji kluczowych z zakresu umiejętności uczenia się,
- rozwój kompetencji kluczowych z zakresu świadomości i ekspresji kulturalnej,
- kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne,
- zajęcia z profilaktyki,
- zajęcia z profilaktyki uzależnień,
- grupowe wsparcie specjalistyczne z psychologii/pedagogiki,
- warsztaty naukowo-edukacyjne prowadzone przez trenera zewnętrznego z „EKOSKOP”,
- kreatywne warsztaty artystyczne,
- warsztaty profilaktyczne dla rodziców,
- zajęcia kulinarne z treningiem zdrowego odżywiania,
- wyjazdy i wyjścia kulturalno-edukacyjno-profilaktyczne.

W wyjściach, wyjazdach i spotkaniach brały udział również dzieci będące uczestnikami grupy podwórkowej.

Forma pracy podwórkowej:

- rozwój kompetencji kluczowych z zakresu umiejętności uczenia się,
- rozwój kompetencji kluczowych z zakresu świadomości i ekspresji kulturalnej,
- zajęcia z zakresu profilaktyki,
- zajęcia animacyjne.

Placówka Wsparcia Dziennego „Zatoka” zlokalizowana przy ul. Kraszewskiego 1 została uruchomiona w dniu 1.04.2025 r. Powstała w ramach Projektu pn.: „Zwiększenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie dzieci, młodzieży, rodzin biologicznych i pieczy zastępczej”- Projekt realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, Priorytet 7 Kapitał ludzki gotowy do zmian, Działanie 7.19 Integracja społeczna.

Z oferty placówki korzystają dzieci i młodzież z Gminy Miasto Rzeszów, będące w wieku od 7 do 18 roku życia, pochodzące z rodzin mających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W Placówce docelowo utworzono 18 miejsc, w 2025 r. skorzystało 24 wychowanków.

PWD „Zatoka” w 2025 r. zapewniła:

- indywidualne wsparcie psychologiczne
- trening zdrowego odżywiania wraz z warsztatami kulinarnymi
- trening skutecznego uczenia się
- warsztaty artystyczne
- lekcje gry na gitarze
- warsztaty teatralne
- wyjazdy i wyjścia kulturalno-edukacyjne
- wydarzenia okolicznościowe

2.3. Przeciwdziałanie przemocy domowej

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie realizował w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w szczególności poprzez przyjmowanie zgłoszeń dotyczących występowania przemocy oraz podejmowanie odpowiednich interwencji. Do obowiązków służb społecznych należy prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”,

diagnozowanie sytuacji rodzinnej oraz monitorowanie bezpieczeństwa osób zagrożonych przemocą. Pracownicy MOPS prowadzą pracę socjalną z rodzinami, udzielają wsparcia osobom doznającym przemocy, w tym pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej, a także kierują do specjalistycznych placówek pomocowych.

Ośrodek podejmuje również działania wobec osób stosujących przemoc, motywując je do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych. Istotnym obszarem działalności jest ochrona dzieci poprzez współpracę z placówkami oświatowymi, sądem rodzinnym i innymi instytucjami: z policją, służbą zdrowia, sądami oraz organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia kompleksowej pomocy rodzinom. Ponadto prowadzi działania profilaktyczne i edukacyjne, mające na celu zwiększanie świadomości społecznej oraz zapobieganie zjawisku przemocy domowej.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej Prezydent Miasta Rzeszowa powołał Zespół Interdyscyplinarny. Głównym zadaniem Zespołu jest tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań pomocy społecznej, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej, w tym specjalistów z tego zakresu. Zadaniem Zespołu jest również powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” i pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej.

Na terenie miasta Rzeszowa działania w obrębie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są w oparciu o opracowany przez Zespół Interdyscyplinarny Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030. Nadrzędnym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zmniejszenie skali zjawiska w mieście Rzeszowie poprzez efektywną pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Usługi kierowane do osób w kryzysie przemocy domowej w roku 2025 to:

- realizacja procedury „Niebieskie Karty” wobec 381 rodzin,
- praca socjalna z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej skierowana łącznie do 1 003 osób w ww. rodzinach,
- poradnictwo prawne, z którego skorzystało 11 osób doznających przemocy domowej,

- pomoc psychologiczna w formie interwencji kryzysowej dla 78 osób doznających przemocy domowej, w tym do 29 dzieci,
  - pomoc w formie schronienia w pokoju interwencyjnym dla 6 osób doznających przemocy domowej, w tym 2 dzieci,
  - program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową
- W roku 2025 była jedna edycja programu, w której uczestniczyło 8 osób i ukończyło go w pełni.

2.3.1. Kampania społeczna

W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej istotną rolę odgrywają działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne w zapobieganiu temu zjawisku oraz ograniczaniu jego skutków. Profilaktyka pozwala na wczesne rozpoznawanie czynników ryzyka, wzmacnianie prawidłowych postaw społecznych oraz promowanie relacji opartych na wzajemnym szacunku i bezpieczeństwie. Działania edukacyjne zwiększają świadomość dzieci, młodzieży i dorosłych na temat form przemocy, jej konsekwencji oraz sposobów reagowania w sytuacjach zagrożenia. Dzięki nim osoby doznające przemocy oraz świadkowie zdarzeń wiedzą, gdzie mogą szukać pomocy i jakie instytucje udzielają wsparcia. Ważnym elementem są również działania informacyjne, które upowszechniają wiedzę o dostępnych formach pomocy, procedurach interwencyjnych oraz prawach osób pokrzywdzonych. Systematyczne prowadzenie takich działań przyczynia się do przełamywania stereotypów, zmniejszania społecznego przyzwolenia na przemoc oraz budowania poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo w rodzinie i środowisku lokalnym.

W zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej, a zarazem przeciwdziałania uzależnieniom, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie w 2025 r. kolejny raz zrealizował dwa duże projekty socjalne:

1. Projekt socjalny, „Z Uśmiechem w Przyszłość” , którego celem było wspieranie rodzin zamieszkujących na terenie miasta Rzeszowa w tworzeniu przyjaznego środowiska do rozwoju dzieci, bez uzależnień i bez przemocy.

W ramach projektu zrealizowano 10 wydarzeń:

- Akademie Czasu Wolnego kierowane do całych rodzin, włączające w aktywne działania całe rodziny i ukazujące ważność wspólnego spędzania czasu, wspólnej zabawy, wzajemnej akceptacji, reagowania na potrzeby bez stosowania przemocy,

- Kina Plenerowe, gdzie również gromadziły się całe rodziny a przedstawiane projekcje filmowe ukazywały trudne losy bohaterów, którzy często dotknięci byli uzależnieniem, a także zachowaniami przemocowymi. Dzięki odpowiednim reakcjom służb społecznych rodziny osiągały poprawę funkcjonowania w środowisku wolnym od przemocy. Przekaz filmowy miał służyć wzrostowi świadomości oraz dawać świadomość, że można wyjść z pozornie trudnej sytuacji i osiągnąć zdolność do pełni życia i prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.

2. Projekt socjalny „Rzeszów Krzyczy Jednym Głosem: STOP PRZEMOCY! – Przywracamy moc – pokonując przemoc” – Edycja III, której celem było uwrażliwienie na zjawisko przemocy domowej, podnoszenie świadomości w zakresie przeciwdziałania przemocy i reagowania na nią.

W ramach projektu zrealizowano kampanię społeczną obejmującą:

- ✓ akcję informacyjną w Internecie, w prasie lokalnej, w radio, w telewizji, na telebimach, w tym promowanie SPOTU – STOP PRZEMOCY w TV Rzeszów
- ✓ promocję w autobusach oraz na telebimach, banerach w 6 lokalizacjach w mieście Rzeszowie hasła STOP PRZEMOCY
- ✓ akcje informacyjne – ulotki we wszystkich placówkach oświatowych, placówkach zdrowia, w obiektach sportowych, w żłobkach
- ✓ konkurs plastyczny dedykowany do uczniów szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych z obszaru miasta Rzeszowa, który miał na celu:
  - propagowanie idei przeciwdziałania przemocy,
  - eliminowanie zachowań agresywnych i przemocy,
  - rozpowszechnianie prawidłowych postaw społecznych opartych na wzajemnym szacunku i życzliwości,
  - uświadamianie możliwości rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.
- ✓ konferencję w dniu 19 listopada 2025 r. „RZESZÓW KRZYCZY JEDNYM GŁOSEM: STOP PRZEMOCY - Przywracamy moc – pokonując przemoc” - Edycja III z dress-codem w kolorze czerwonym jako symbolem dołączenia do akcji wpisującej się w ogólnopolską kampanię pn. „Dzieciństwo bez przemocy”
- ✓ podświetlenie budynków na kolor czerwony w dniu 19 listopada 2025 r.
- ✓ koncert: Rzeszów krzyczy stop przemocy! podczas finału konkursu plastycznego

2.4. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie realizuje zadanie polegające na potwierdzeniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych dla osób nieobjętych ubezpieczeniem zdrowotnym. Decyzje w tym zakresie wydawane były na podstawie indywidualnej oceny sytuacji osoby ubiegającej się o pomoc, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Z tej możliwości mogą skorzystać osoby, które nie są zgłoszone do ubezpieczenia zdrowotnego (np. nie pracują, nie są zarejestrowane w urzędzie pracy, nie są zgłoszone przez członka rodziny) oraz posiadają obywatelstwo polskie i mieszkają w Polsce. Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych otrzymać mogą również niektóre grupy cudzoziemców, wymienione w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Decyzje administracyjne w tym zakresie umożliwiały dostęp do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, zapewniając osobom nieubezpieczonym możliwość korzystania z podstawowej i niezbędnej opieki medycznej. Rozwiązanie to stanowi istotny element systemu zabezpieczenia społecznego, gwarantujący ochronę zdrowia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Wydane decyzje w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych w 2025 r. – 325, z tego decyzje:

- ✓ przyznające – 204
- ✓ odmowy – 85
- ✓ umorzenia postępowań – 36

2.5. Zadania z zakresu zabezpieczenia społecznego

Świadczenia finansowe z tytułu zabezpieczenia społecznego:

- łączna liczba wydanych w 2025 r. decyzji i rozstrzygnięć – 17 063
- liczba zaskarżonych decyzji – 50
- liczba skutecznie zaskarżonych decyzji – 28

Świadczenia z tytułu zabezpieczenia społecznego w 2025 r. otrzymało łącznie 9 663 rodziny (gospodarstwa domowe/osoby) na łączną kwotę 74 908 787,00 zł.

2.5.1. Dodatki mieszkaniowe

Zasady i tryb przyznawania dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Głównym celem przyznawania dodatku mieszkaniowego jest zrekompensowanie osobom, które nie są w stanie ponieść pełnych kosztów utrzymania mieszkania, skutków większego obciążenia ich budżetów domowych, wynikających ze zwiększonych wydatków na mieszkanie. Świadczenie to ma zatem pomóc osobie znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, a spełniającej wymogi ustawy, w pokryciu kosztów utrzymania lokalu, w którym osoba ta zamieszkuje.

Zgodnie z ww. ustawą dodatek mieszkaniowy przyznaje się na wniosek osoby uprawnionej w drodze decyzji administracyjnej na okres 6 miesięcy, po spełnieniu przez nią wszystkich ustawowych kryteriów niezbędnych do jego przyznania, do których zalicza się: posiadanie tytułu prawnego do zajmowanego lokalu o określonej powierzchni normatywnej, liczbę członków gospodarstwa domowego oraz osiągnięcie przez nich odpowiedniego dochodu.

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał 3 968 decyzji, dotyczących dodatków mieszkaniowych, z czego 3 640 były to decyzje przyznające. Dodatek mieszkaniowy wypłacono dla 2 149 gospodarstw domowych, na łączną kwotę 8 189 313,60 zł.

Dodatki mieszkaniowe wypłacono:

- ✓ najemcom lokali komunalnych – 1 938 decyzji na kwotę 4 942 934,83 zł
- ✓ osobom zamieszkującym w mieszkaniach spółdzielczych – 1 421 decyzji na kwotę 2 710 731,26 zł
- ✓ osobom zamieszkującym wspólnoty mieszkaniowe – 233 decyzji na kwotę 416 966,58 zł
- ✓ osobom zamieszkującym w mieszkaniach prywatno-czynszowych – 46 decyzji na kwotę 117 366,53 zł
- ✓ osobom zamieszkującym w mieszkaniach zakładowych – 2 decyzje na kwotę 1 314,40 zł

2.5.2. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne realizowane są na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

System świadczeń rodzinnych ma na celu wspieranie rodziny w realizacji jej funkcji, głównie opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej, a także – w przypadku świadczeń opiekuńczych – częściowe pokrycie wydatków ponoszonych przez rodzinę w związku z koniecznością zapewnienia opieki i pielęgnacji niepełnosprawnemu dziecku lub niepełnosprawnej osobie dorosłej.

W 2025 r. w ramach świadczeń rodzinnych wypłacono następujące świadczenia:

- ✓ zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
  - urodzenia dziecka,
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
  - wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
  - samotnego wychowania dziecka,
  - rozpoczęcia roku szkolnego,
  - podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
- ✓ świadczenia opiekuńcze:
  - zasiłek pielęgnacyjny,
  - świadczenie pielęgnacyjne,
  - specjalny zasiłek opiekuńczy,
- ✓ jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka
- ✓ świadczenie rodzicielskie

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił świadczenia rodzinne dla 5 644 rodzin na łączną kwotę 59 248 529,00 zł.

Realizacja świadczeń rodzinnych za 2025 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba uprawnionych	Kwota wypłacona
Zasiłek rodzinny	1019 rodzin/ 2150 dzieci	2 466 908
Dodatki do zasiłku rodzinnego, z tytułu:		1 660 934
<i>urodzenia dziecka</i>	<i>65 dzieci</i>	<i>62 040</i>

<i>kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego</i>	<i>343 dzieci</i>	<i>482 188</i>
<i>wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej</i>	<i>483 dzieci</i>	<i>560 898</i>
<i>opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego</i>	<i>31 dzieci</i>	<i>73 437</i>
<i>samotnego wychowania dziecka</i>	<i>185 dzieci</i>	<i>340 557</i>
<i>rozpoczęcia roku szkolnego</i>	<i>1 383 dzieci</i>	<i>130 187</i>
<i>podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania</i>	<i>20 dzieci</i>	<i>11 627</i>
Zasilek pielęgnacyjny	4 382 osób	10 604 651
Świadczenie pielęgnacyjne	1 119 rodzin	42 126 175
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	289 rodzin/ 294 dzieci	294 000
Świadczenie rodzicielskie	326 rodzin/ 331 dzieci	2 089 661
Specjalny zasilek opiekuńczy	1 osoba	6 200

2.5.3. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Uprawnionymi do świadczeń z funduszu alimentacyjnego są:

- dzieci do ukończenia 18 roku życia,
- dzieci do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczą się w szkole lub szkole wyższej,
- dzieci posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, które mają zasądzone od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd alimenty, jeżeli egzekucja tych alimentów jest bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w kwocie bieżąco zasądzonych alimentów, ale nie mogą wynieść więcej niż 1000 zł na każde z uprawnionych do alimentów dziecko, przy jednoczesnym spełnieniu warunku wysokości dochodu rodziny na osobę.

Ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2025 r. skorzystało 472 rodziny i wypłacono z tego tytułu kwotę 3 612 458,00 zł.

2.5.4. Rzeszowski Bon Żłobkowy

Świadczenie „Rzeszowski Bon Żłobkowy” realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie Uchwały Nr LI/1065/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 24 sierpnia 2021 r. w sprawie ustanowienia szczegółowych zasad przyznawania świadczenia na rzecz rodziny „Rzeszowski Bon Żłobkowy” oraz określenia jego wysokości.

Celem tego programu jest wyrównywanie szans w dostępie do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez częściowe pokrycie opłaty za pobyt dziecka w placówce niepublicznej.

Zasady nabywania prawa do „Rzeszowskiego Bonu Żłobkowego” zostały zmienione Uchwałą Nr XXXIX/815/2026 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 24 marca 2026 r.

W 2025 r. „Rzeszowski Bon Żłobkowy” wypłacono dla 880 dzieci na kwotę 1 824 000 zł.

2.5.5. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Zadanie udzielenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Rzeszowa od września 2025 r. zostało powierzone Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej Uchwałą Nr XXX/536/2025 Rady Miasta Rzeszowa.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym przysługuje w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego. Pomoc ta jest realizowana na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Maksymalna wysokość zasiłku wynosi 620 zł.

W okresie od września do grudnia 2025 r. Ośrodek wypłacił zasiłek dla 1 dziecka w wysokości 620 zł.

Stypendium szkolne ustalane jest indywidualnie dla każdego ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, alkoholizm, narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Maksymalna wysokość stypendium szkolnego wynosi 248 zł miesięcznie. Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy w danym roku szkolnym.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż kwota 823 zł.

Ośrodek wypłacił stypendium szkolne dla 128 uczniów na kwotę 103 718,79 zł.

2.5.6. Inne świadczenia

- jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu „Za życiem”

Jednorazowe świadczenie „Za życiem” realizowane jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W 2025 r. świadczenie to zostało wypłacone 28 rodzinom, na łączną kwotę 112 000 zł.

- zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna to świadczenie przysługujące opiekunom osób niepełnosprawnych na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Z zasiłku dla opiekuna w 2025 r. korzystało 4 osoby i wypłacono z tego tytułu kwotę 26 040 zł.

- świadczenie wychowawcze

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie kontynuuje realizację programu „Rodzina 500+” w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego współpracując z Podkarpackim Urzędem Wojewódzkim w Rzeszowie.

W 2025 r. świadczenie wypłacono 2 rodzinom na kwotę 10 765 zł.

-refundacja podatku VAT (dodatek gazowy)

Na podstawie art. 20 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu, w 2025 r. wydano ogółem 48 informacji/decyzji w sprawie refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe, w tym 3 o przyznaniu refundacji. Z refundacji podatku VAT skorzystały 2 rodziny. Realizację zadania zakończono w 2025 r.

- bon energetyczny

Zgodnie z ustawą z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej gazu ziemnego i ciepła systemowego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 r. realizował wypłatę bonu energetycznego dla gospodarstw domowych jednoosobowych lub wieloosobowych.

Bon energetyczny wypłacono 5 gospodarstwom domowym na kwotę 1 800 zł.

Realizację zadania zakończono w 2025 r.

- „Wyprawka #RzeszówToMY”

Świadczenie to zostało wprowadzone Uchwałą Nr LXXXIV/1842/2023 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia jednorazowego wsparcia rzeczowego „Wyprawka #RzeszówToMY” jako symboliczne przywitanie nowonarodzonych mieszkańców Rzeszowa. W 2025 r. wyprawkę otrzymało 175 dzieci.

Wyprawka realizowana była przez Ośrodek do 31 grudnia 2025 r.

- bon ciepłowniczy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie od listopada 2025 r. realizuje zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone gminom – przyznawanie i wypłacanie bonu ciepłowniczego na podstawie ustawy z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw.

Bon ciepłowniczy jest świadczeniem pieniężnym mającym stanowić wsparcie dla gospodarstw domowych o niskich dochodach, które doświadczyły skokowego wzrostu cen ciepła systemowego dostarczanego przez przedsiębiorstwa energetyczne.

W okresie od 3 listopada 2025 r. do 15 grudnia 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyjął 4 847 wniosków o przyznanie bonu ciepłowniczego. W okresie do 31 grudnia 2025 r. 2 398 wniosków zostało rozstrzygniętych, w tym 2 354 poprzez przyznanie świadczenia. Wypłata przyznanego bonu ciepłowniczego dla gospodarstw domowych zrealizowana została na początku 2026 r. (styczeń-marzec), po otrzymaniu dotacji celowej z budżetu państwa.

2.6. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, który realizuje zadania z zakresu administracji rządowej w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zespół działa jako instytucja, która ocenia stan zdrowia fizycznego lub psychicznego, mający wpływ na ograniczenie funkcjonowania w życiu codziennym i zawodowym.

Na podstawie wyżej wymienionych przepisów Zespół realizował w 2025 r. zadania:

- ✓ orzekanie o stopniu niepełnosprawności (powyżej 16 lat) - wydawanie orzeczeń o stopniu znacznym, umiarkowanym lub lekkim
- ✓ orzekanie o niepełnosprawności (poniżej 16 lat) - decyzje o niepełnosprawności dzieci

- ✓ wydawanie wskazań do ulg i uprawnień - określanie prawa do korzystania z pomocy społecznej, rehabilitacji, turnusów rehabilitacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, a także ulg podatkowych czy ulg w komunikacji
- ✓ wydawanie legitymacji - wystawianie legitymacji osoby niepełnosprawnej, potwierdzającej posiadany status
- ✓ wydawanie kart parkingowych - ustalanie uprawnień do uzyskania karty parkingowej
- ✓ wydawanie zaświadczeń - w sprawach celowych, np. o prawie do świadczenia opiekuńczego

Do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności złożono w 2025 r. wniosków o wydanie:

- 645 orzeczeń o niepełnosprawności – wydano 640 orzeczeń,
- 4 896 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności – wydano 4 251 orzeczeń,
- 1 001 legitymacji osoby niepełnosprawnej – wydano 1 003 legitymacji,
- 1 489 kart parkingowych – wydano 1 481 kart.

2.7. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie realizował również zadania określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W 2025 r. liczba osób/rodzin objętych wsparciem i pomocą wyniosła 1 703, wydatkowano kwotę 8 772 843,35 zł.

Zrealizowano zadania z zakresu:

1) Rehabilitacji społecznej – 6 990 296,90 zł

- dofinansowanie WTZ – 2 warsztaty (90 miejsc statutowych) – 3 519 610,94 zł, w tym dofinansowanie samorządu 10% - 351 970,94 zł
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (m.in. aparaty słuchowe, protezy, ortezy, wózki inwalidzkie, pieluchomajtki, sensory) – 900 osób na kwotę 1 853 273,40 zł,
- dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych – 208 osób (dodatkowo 78 opiekunów) na kwotę 619 036,00 zł,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych (m.in. adaptacja łazienki do potrzeb osoby z niepełnosprawnością, wykonanie podjazdu, zakup podnośników transportowo – kąpielowych, zakup łóżka z regulacją elektryczną) – 160 osób na kwotę 979 494,79 zł,

- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – 44 osoby na kwotę 18 881,77 zł.

2) Program „Aktywny Samorząd” – 297 osób, wydatkowane środki – 1 754 706,45 zł

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu – 2 wnioski na kwotę 24 620,40 zł,
- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu – 6 wniosków na kwotę 14 556,00 zł,
- Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego – 1 wniosek na kwotę 4 043,00 zł,
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu – 6 wniosków na kwotę 22 335,30 zł.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych – 21 wniosków na kwotę 161 952,98 zł,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi sprzętu elektronicznego i oprogramowania nabytego w ramach programu – 1 wniosek na kwotę 2 309,40 zł,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku – 19 wniosków na kwotę 143 625,29 zł,
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,

z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy – 20 wniosków na kwotę 90 214,24 zł.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym – 7 wniosków na kwotę 124 985,00 zł,
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 5 wniosków na kwotę 9 138,30 zł,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności – 4 wnioski na kwotę 207 900,00 zł,
- Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania – 15 wniosków na kwotę 117 919,00 zł.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka – 52 wnioski na kwotę 145 434,64 zł.

Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie lub pod opieką poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem – 133 wnioski na kwotę 59 700,00 zł.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi – 161 wniosków na kwotę 625 972,90 zł.

3) „Zajęcia klubowe w WTZ” – organizowane dla 4 osób na kwotę 27 840,00 zł

Celem programu jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

2.8. Statystyka

Łączna liczba wydanych w 2025 r. decyzji i rozstrzygnięć – 33 998

Liczba zaskarżonych decyzji – 84 (0,25%)

Liczba skutecznie zaskarżonych decyzji – 34 (0,10%)

W 2025 r. na Sali Obsługi Klienta Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na ul. Jagiellońskiej 4 obsłużonych zostało 25 365 klientów. Niezależnie od tej tradycyjnej formy wnioski przyjmowano również w formie elektronicznej.

3. PROGRAMY I PROJEKTY

3.1. Programy rządowe

1. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” Moduł I – którego celem było zapewnienie wsparcia seniorom poprzez przyznanie sąsiedzkich usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania seniora. W ramach Programu zrealizowano 2 207 godzin usług sąsiedzkich dla 8 seniorów. Wydatkowano kwotę 80 150,45 zł., w tym dotacja Wojewody 53 141,00 zł.
2. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” Moduł II, którego celem była poprawa bezpieczeństwa seniorów oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania poprzez: wyposażenie seniorów w opaski bezpieczeństwa wraz z usługą teleopieki na odległość, zapewnienie łatwego dostępu do kontaktu ze służbami medycznymi, udzielenie adekwatnego do potrzeb seniora wsparcia.

Program objął swoim wsparciem 874 osoby. Wydatkowano kwotę 299 003,80 zł, w tym dotacja Wojewody 239 203,00 zł.

3. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2025, którego celem było zapewnienie dostępności do usługi asystenta tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób z niepełnosprawnościami. Program objął swoim wsparciem 49 osób. Wydatkowano kwotę 777 959,10 zł.
4. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2025, którego celem było odciążenie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami, zamieszkałych na terenie miasta Rzeszowa, poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach przez zapewnienie czasowego zastępstwa. Usługi opieki wytchnieniowej były realizowane w dwóch formach tj.: w formie pobytu całodobowego oraz w formie pobytu dziennego. Z usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego skorzystało 29 opiekunów osób dorosłych, posiadających znaczny stopień niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Z usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego skorzystało 15 opiekunów dzieci od ukończenia 2 roku życia do ukończenia 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności. Wydatkowano kwotę 260 222,40 zł.
5. Program „Asystent rodziny w 2025 r.” – na kwotę 164 841 zł – środki w ramach Programu przeznaczono zgodnie z wytycznymi na dofinansowanie kosztów zatrudnienia i wypłat dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny.
6. „Program wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2025 r.” – na kwotę 60 720 zł – środki z Programu przeznaczono na dofinansowanie umów zleceń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka oraz rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

7. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027” – na kwotę 71 799 zł – środki z Programu przeznaczone na dofinansowanie wynagrodzeń w formie dodatku motywacyjnego.
8. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” – na kwotę 11 051 500,35 zł – środki z Programu przeznaczone na dofinansowanie wynagrodzeń w formie dodatku motywacyjnego.
9. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027 – na kwotę 1 313 185,63 zł – środki przeznaczone na dofinansowanie wynagrodzeń w formie dodatku motywacyjnego

3.2. Projekty współfinansowane z EFS

1. Projekt partnerski „Zwiększenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie dzieci, młodzieży, rodzin biologicznych i pieczy zastępczej”; realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, Priorytet 7 Kapitał ludzki gotowy do zmian, Działanie 7.19 Integracja Społeczna. Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu to utworzenie i funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego w Rzeszowie. Okres realizacji projektu: od 2024 r. do 30 czerwca 2026 r. Całkowita wartość projektu: 1 363 600,67 zł.
2. Projekt „Poprawa dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w budynkach użyteczności publicznej Gminy Miasto Rzeszów” realizowanego w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 Priorytet EPK.05 „Przyjazna Przestrzeń Publiczna”. Wartość projektu: 261 878,38 zł.
W ramach Projektu:
  - dostosowano istniejącą łazienkę do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez zlikwidowanie barier architektonicznych w budynku przy ul. Skubisza 4,
  - zamontowano drzwi z automatycznym mechanizmem otwierająco-zamykającym w Ośrodku Wsparcia,

- zakupiono usługę „wirtualny spacer” na stronie internetowej Ośrodka – prezentacja multimedialna, która umożliwi zaprezentowanie danego miejsca w technologii wirtualnej rzeczywistości.

3.3. Projekty socjalne

3.3.1. Z uśmiechem w przyszłość

Ideą projektu była integracja rodzin poprzez uczestnictwo w piknikach i kinach plenerowych, które umożliwią rodzinom z dziećmi spędzanie wspólnie czasu wolnego w sposób aktywny, rozwijający i wolny od przemocy i środków odurzających. Niezwykle ważnym aspektem jest również kreowanie wśród dzieci i młodzieży zachowań wolnych od wszelkiego rodzaju uzależnień. W ramach projektu zorganizowanych zostało 5 kin plenerowych na terenie miasta Rzeszowa oraz 5 spotkań w plenerze.

Liczba uczestników w kinach plenerowych – 700 osób

Liczba uczestników w spotkaniach plenerowych – 940 osób

3.3.2. Edukacyjny maj – Nie jesteś sam

W miesiącu maju 2025 r. w ramach realizowanego projektu socjalnego „Edukacyjny maj. Nie jesteś sam” odbyła się akcja informacyjno-edukacyjna pracowników socjalnych w placówkach oświatowych na terenie miasta Rzeszowa.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie udali się łącznie do 89 szkół i przedszkoli na terenie Miasta Rzeszowa. Ponadto służby socjalne pozostawiły materiały edukacyjne w placówce wsparcia dziennego „Przystań”, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 2 oraz w siedzibie Młodzieżowego Domu Kultury w Rzeszowie.

Placówki oświatowe w liczbach:

- ✓ Przedszkola – 32
- ✓ Szkoły Podstawowe – 21
- ✓ Zespoły Szkół – 12
- ✓ Szkoły Ponadpodstawowe – 24

Główny cel projektu to profilaktyka przeciwdziałania przemocy, skierowana do dzieci i młodzieży na terenie miasta Rzeszowa, poprzez podnoszenie świadomości społecznej na temat tego zjawiska, a także wspieranie reagowania środowiska na akty przemocy. Celem było również zwiększenie wrażliwości i właściwego reagowania na krzywdę drugiego człowieka.

Wsparciem tym objęto nie tylko dzieci, ale również rodziców oraz kadrę pedagogiczną.

Ogólna liczba uczestników – 10 000 osób

3.3.3. Świadomi rodzice

Celem projektu było podniesienie wiedzy rodziców na temat właściwej opieki i pielęgnacji dzieci. Założeniem projektu socjalnego było również poszerzenie wiedzy rodziców na temat mechanizmów powstawania uzależnienia, na temat emocji dzieci i radzenia sobie z sytuacjami stresowymi. W ramach realizowanego zadania zostały zorganizowane dwie edycje projektu socjalnego, podczas których odbyły się spotkania dla rodziców z psychologiem, pedagogiem, psychoterapeutą uzależnień, ratownikiem medycznym, pielęgniarką, dietetykiem dziecięcym i fizjoterapeutą dziecięcym.

Liczba uczestników – 29 osób

3.3.4. Mamma Mia Będę mamą

W roku 2025 na skutek obserwacji potrzeby wsparcia kobiet w ciąży Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie zrealizował we współpracy z Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie projekt socjalny „Mamma Mia Będę mamą”

Celem projektu było przekazanie kobietom w ciąży praktycznej i merytorycznej wiedzy, którą Panie mogły wykorzystać podczas ciąży, w porożu oraz w dalszych etapach rozwoju dziecka w rodzinie.

Celem szczegółowym było przygotowanie Pań do pełnienia odpowiedzialnej funkcji opiekuńczo – wychowawczej ukierunkowanej na szczególną dbałość o bezpieczeństwo i harmonijny rozwój dziecka. W projekcie wzięło udział 10 uczestniczek.

W ramach projektu przeprowadzono: warsztaty stacjonarne, treningi stacjonarne, warsztaty on-line, 5 spotkań kobiet w ciąży z pracownikiem zespołu ds. przeciwdziałania przemocy domowej, psychologiem i pielęgniarkami. Zwieńczeniem całości projektu była sesja fotograficzna dla każdej przyszłej mamy z profesjonalnym fotografem.

3.3.5. Odnalazłem Ciebie, a Ty uratowałaś mój świat

Głównym założeniem projektu „Odnalazłem Ciebie, a Ty uratowałaś mój świat” była edukacja na temat efektywnego spędzania wolnego czasu z dziećmi, opartego na aktywnościach rozwijających nowe umiejętności, stymulacji kreatywności oraz promowaniu zdrowego stylu życia i profilaktyki alkoholowej. Projekt kierowany był do dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu uzależnienia rodziców biologicznych od różnych środków psychoaktywnych, ze zdiagnozowanym FAS oraz ich opiekunów faktycznych.

Działania w ramach projektu:

- ✓ spotkanie edukacyjno-informacyjne w zakresie profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom u dzieci
- ✓ spotkania grupy wsparcia dla rodzin wychowujących dzieci obciążone FAS, traumą, doświadczeniami związanymi z uzależnieniem
- ✓ warsztaty mające na celu profilaktykę uzależnień i naukę efektywnego spędzania czasu wolnego
- ✓ dzień otwarty dla osób chętnych do podjęcia opieki nad dziećmi doświadczonymi uzależnieniem rodziców
- ✓ Event Świąteczny Rodzin – „Jesteśmy razem” połączony ze spotkaniem ze Św. Mikołajem
- ✓ szkolenie dla osób wychowujących dzieci z FAS jako skutek spożywania alkoholu w okresie prenatalnym przez matkę biologiczną
- ✓ rozpropagowanie materiałów informacyjnych wskazujących jak można zostać rodziną zastępczą dla dzieci doświadczających trudności spowodowanych uzależnieniem rodziców. Odbywało się to w czasie ogólnodostępnych spotkań i eventów oraz na fanpage MOPS.

3.3.6. Zimowe wsparcie osób w kryzysie bezdomności i ubogich

Wsparcie dla osób najbardziej potrzebujących prowadzono w sezonie jesienno-zimowym od 17 listopada 2025 r. do 13 marca 2026 r. w ramach zadania „Autobus Ciepła”. Coroczna akcja organizowana od 2021 r. zapewnia ciepły posiłek najbardziej potrzebującym osobom przebywającym na terenie miasta Rzeszowa w dni robocze, od poniedziałku do piątku, w godz. 10.30–15.30. Posiłki wydawane w Autobusie Ciepła przygotowywało Rzeszowskie Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta.

Autobus zatrzymywał się w czterech stałych punktach:

- parking przy Zarządzie Transportu Miejskiego (ul. Trembeckiego 3): godz. 10.30 – 11.30,
- parking przy Kościele Matki Bożej Różańcowej (ul. Orła 17): godz. 11.50 – 12.50,
- parking Podpromie: godz. 13.10 – 14.10,
- Park Papieski (parking od al. Armii Krajowej): godz. 14.30 – 15.30.

W sezonie 2025/2026 wydano łącznie 6 099 posiłków.

Wydawanie posiłków dla potrzebujących w ramach Projektu „Autobus Ciepła” to nie jedyna pomocowa akcja w mieście Rzeszowie. MOPS prowadził również działania streetworkingowe, polegające na wsparciu osób w kryzysie, przebywających w przestrzeni miasta: na ogródkach działkowych, w garażach, pustostanach, parkach czy na klatkach schodowych.

Pracownicy socjalni działali w standardowych godzinach pracy Ośrodka, a dopełnieniem ich działań była współpraca ze Stowarzyszeniem Zupełne Dobro.

Kolejnym działaniem na rzecz potrzebujących osób była akcja „Drobny gest, dużo ciepła”, którą Miasto Rzeszów zorganizowało we współpracy z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Rzeszowskiego Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta oraz Stowarzyszenia Zupełne Dobro. Inicjatywa polegała na przekazywaniu rzeczy pierwszej zimowej potrzeby: czapek, szalików, skarpetek osobom, które najbardziej tego potrzebowały.

4. WSPÓŁPRACA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

4.1. Współpraca z NGO

Gmina Miasto Rzeszów zleciła w 2025 r. realizację zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej organizacjom pozarządowym, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w formie otwartych konkursów ofert.

W 2025 r. organizacje pozarządowe realizowały następujące zadania:

- zapewnienie miejsc w schroniskach dla bezdomnych kobiet i mężczyzn,
- zapewnienie miejsc w schroniskach dla bezdomnych kobiet i mężczyzn z usługami opiekuńczymi,
- zapewnienie wsparcia osobom będącym w kryzysie bezdomności poprzez wprowadzenie usług streetworkera wraz z pakietem usług socjalnych i medycznych,
- prowadzenie noclegowni dla osób bezdomnych,
- prowadzenie kuchni dla najuboższych,
- reintegracja osób dotkniętych wykluczeniem społecznym,
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie Miasta Rzeszowa,

- prowadzenie placówki wsparcia dziennego – ogniska wychowawczego w celu zapobieżenia sieroctwu społecznemu – przeciwdziałanie problemom alkoholowym – profilaktyka uzależnień,
- wspieranie działalności rehabilitacyjnej osób niepełnosprawnych, w tym dzieci oraz wspieranie wolontariatu,
- zapewnienie dostaw żywności dla rodzin najuboższych,
- wspomaganie funkcjonowania i integracji rodzin ubogich, niewydolnych wychowawczo i patologicznych poprzez organizowanie spotkań okolicznościowych,
- prowadzenie Ośrodka Wsparcia - Klubu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Gmina Miasto Rzeszów ogłosiła w ww. obszarze w 2025 r. łącznie 9 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. W ramach ogłoszonych konkursów zlecono 14 organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych, zawierając 26 umów i udzielając wsparcia finansowego w formie dotacji na realizację tych zadań.

W konkursach wzięły udział organizacje pozarządowe i podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Kwota przekazanych dotacji w 2025 r. wyniosła - 5 017 056,50 zł.

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie współpracował z 4 organizacjami pozarządowymi, które prowadziły 8 placówek wsparcia dziennego (są to: 3 świetlice profilaktyczno-wychowawcze, 2 świetlice opiekuńczo-wychowawcze, 2 kluby wsparcia dla młodzieży oraz ognisko wychowawcze działające od czerwca 2025 r.).

W placówkach tych realizowane są różnego rodzaju programy profilaktyczne i socjoterapeutyczne w zakresie profilaktyki uzależnień, wzmacniania asertywności, radzenia sobie z agresją i rozwiązywania konfliktów, kształtowania silnej osobowości, przeciwdziałania zagrożeniom związanym z korzystaniem z Internetu itp. Ważnym elementem działań prowadzonych w placówkach są także zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz pomoc w odrabianiu zadań domowych i nauce własnej.

4.2. Współpraca z instytucjami

W 2025 r. kontynuowano partnerstwo ze środowiskiem akademickim i innymi podmiotami. Współpraca ta realizowana jest poprzez zawarte porozumienia z:

- ✓ Uniwersytetem Rzeszowskim
- ✓ Wyższą Szkołą Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie
- ✓ Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie
- ✓ Miejskim Zarządem Budynków Mieszkalnych w Rzeszowie
- ✓ Zakładem Karnym
- ✓ Komendą Miejską Policji w Rzeszowie
- ✓ Lokalną siecią wsparcia „Warto chcieć”
- ✓ Fundacją PRO-FIL

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z Fundacją „Study Buddy”, która wspiera proces edukacyjny wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej poprzez zapewnienie im korepetycji prowadzonych przez wolontariuszy oraz zakup podręczników i przyborów szkolnych.